

Til: Instituttstyret
Fra: Instituttleder

Sakstype: orienteringssak
Møtesaksnr.: O-Sak E
Møtenr. 2/2013
Møtedato: 17.4. 2013
Notatdato: 15.4.2013
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Prescott/Haavardsholm

Orienteringssak E: Organisering av PhD-utdanningen

Forskningsgruppene ved IAKH

Forskningsgruppene ved IAKH er faglig spisset tilbud for de ansatte og PhD-kandidater ved IAKH. Det er opprettet fem grupper delt inn tematisk og/eller kronologisk. Hver gruppe ledes av en fast vitenskapelig ansatt:

- Senantikk og middelalder (Sigurdsson)
 - 1500-1850 (Sandvik)
 - 1850 til 1945 (Myhre)
 - etter 1945 (Njølstad)
- Arkeologi/konservering (Hedeager)

Alle i PhD-programmet (både IAKH-ansatte og eksternfinansierte) og alle post doc-stipendiater skal være med i en slik gruppe. Gruppene har et særlig ansvar for å gjennomføre det obligatoriske avhandlingsseminaret og være et forum for seminar delen av midtveisevalueringen for PhD-studerende.

Utover dette skal gruppene

- Fungere som et faglig forum for diskusjon, tekstfremleggelse og seminarer for alle ansatte.
- Ta initiativ til og koordinere faglige arrangement med ekstern medvirkning.
- Arrangere egne poenggivende seminarer og kurs for PhD-kandidater, samt formidle informasjon om aktuelle tilbud ved andre institusjoner.
- Samarbeide om arrangement som er aktuelle for medlemmer av flere grupper.
- Være et bindeledd til eksterne forskerskoler.

Gruppene disponerer en årlig grunnsum til drift. Denne kan brukes til å invitere gjester, leie lokaler, dekke serveringskostnader osv. IAKH disponerer ytterligere midler til forskningsgruppene og fellestiltak som disponeres av forskningslederen. Disse midlene tildeles etter søknad.

Forskningsgruppeleder ved IAKH

IAKH har opprettet fem forskergrupper. Hver gruppe ledes av en fast vitenskapelig ansatt. De opprettede gruppene og deres respektive ledere er:

- Senantikk og middelalder (Sigurdsson)
- 1500-1850 (Sandvik)
- 1850 til 1945 (Myhre)
- etter 1945 (Njølstad)
- Arkeologi/konservering (Hedeager)

Disse gruppene skal være et faglig spisset forum for alle ansatte, men de ha et særlig ansvar for og vekt på PhD-utdanningen. Alle PhD-kandidater er medlemmer i en forskergruppe, og det obligatoriske avhandlingsseminaret organiseres gjennom disse grupper.

Lederne av gruppene har ansvar for aktiviteten på gruppene og skal:

Arrangere eller koordinere seminarer, forelesninger, gjesteforelesninger o.l innen feltene de har ansvar for.

Koordinere arrangementer mellom flere forskergrupper.

Spre informasjon om aktuelle arrangement for PhD-kandidater i deres forskergruppe.

Være bindeledd mellom IAKH og aktuelle eksterne forskerskoler.

Arrangere avhandlingsseminarer med kapitelfremleggelse og opposisjon.

Arrangere den faglige seminardelen av midtveisevalueringen.

Fungere som samtalepartner for veiledere og PhD-kandidater, og som ombud for PhD-kandidater.

Bistå IAKHs forskningsleder med å finne frem til sakkyndige til komiteer for midtveisevaluering og PhD-bedømmelse.

Inngå i IAKHs PhD-utvalg.

Forskergruppelederne kompenseres med 10 % av undervisningsplikten, dvs 40 t. per semester. Arbeid med midtveisevaluering kompenseres separat.

Kriterier for opptak til programmet og sakkyndige vurderinger av søkere til stipendiatstillinger

Søknadene om opptak og sakkyndige bedømmelser til stipendstillinger vurderes i henhold til følgende kriterier vedtatt av HF:

- Egnethet: Søkerens fagbakgrunn og karaktergrunnlag, studieprogresjon, tid fra avsluttende eksamen og relevant faglig aktivitet.
 - Prosjekt kvalitet: Prosjektets vitenskapelige kvalitet, forskningsmessig aktualitet og nyskapning, faglig relevans for fagmiljø ved IAKH, tilknytning til faglig nettverk utenfor HF og gjennomførbarhet innenfor rammene av ph.d.-program og stipendstilling.
- De to kriteriegrupper veier like mye i vurderingene.

Midtveisevaluering

Midtveisevaluering i PhD-løpet finnes mange steder og kommer i ulike varianter, fra krav om bestått eksaminasjon for å kunne fortsette til vennlig veiledning og problemdrøfting. Jeg ønsker at IAKH skal innføre en slik ordning, og HF har tenkt å tilføre miljøer som lager en slik ordning midlertidige ressurser til å sette i gang pilotprosjekter.

HF's opplegg

Det foreligger ikke formelle rammer fra HF. I diskusjon med Einar Lie forklarte han at han tenkte seg tentativt en komite med to fagpersoner (helst en intern og en ekstern) og en offentlig diskusjon. Jeg oppfatter det slik at HF tar mer-regningen.

IAKH

Målsettingen er en institusjonell markering av intensjonene med PhD-opplegget overfor alle som er innrullert i programmet. Det kan tas opp både faglige og mer praktiske tema. Det bør tas sikte på å inspirere og gi ros, men også å åpent drøfte PhD-kandidatenes opplevelse av det første halvannet året på programmet og problemer, enten de følger av faglige utfordringer, kommunikasjonsproblemer med veileder, at man er kommet skjevt ut pga sykdom, familie eller lignende. Deretter bør drøftelsen fokusere på hva som skal til for å komme i mål. Jeg mener altså dette er noe annet enn offentlige tekst-/avhandlingsseminar, prøvedisputas eller temaseminar.

Skal dette være en så åpen dialog som jeg mener det bør være, der også mer individorienterte tema drøftes og tøffe spørsmål stilles, bør deltakelse være begrenset til de det angår: PhD-kandidaten, veileder(e), forskningsleder, evaluatører og forskningskonsulenten (evt utvalg av disse).

HF stiller midler til disposisjon, men det er stadig vanskeligere å få folk til å sitte i komiteer hvis de må reise. Tid og administrativt heft er større hindringer enn adgang til midlertidige penger. Et stadig tilbakevendende tema er altså ressurser som brukes til tiltak som ikke er frontlinje forskning/undervisning. Midtveisevaluering mener jeg vil være såpass produktiv at det kan forsvares, men opplegget bør være så effektivt som mulig.

Forslag til opplegg

Alle nye PhD-studenter og alle med mer enn 1,5 år igjen innkalles til midtveisevaluering. Den er obligatorisk.

I samråd med veileder og forskergruppeleder finner man frem til en ekstern og en intern sakkyndig. [Eller holder med én sakkyndig?]

Det fastsettes dato for midtveismøte.

3 uker før møtet skal det overleveres en mappe med

Ferdigstilte nøkkelavsnitt/ evt. artikkelutkast

Disposisjoner for å ferdigstille gjenstående artikler/kappe/avsnitt.

Oversikt over fullført og gjenstående kursarbeid, og planer for fullføring

Evt annen aktivitet i perioden.

På møtet gjennomgår man både de faglige elementer og praktiske problemer. Møtet skal munne ut i tilrådninger med tanke på fullføring. Dette avstedkommer en kort skriftlig referat med anbefalinger.

Det er et åpent spørsmål hva komiteen (uten veileder) gjør hvis man ikke finner resultatene tilfredsstillende, og dessuten mener at det ikke er særlig realistisk at arbeidet blir fullført i rimelig tid? Dette må vurderes på bakgrunn av at en avslutning av arbeidsforhold/studieretten

Skaper konflikter og uro

Vil få lite effekt på bakgrunn av gjenstående stipendtid og tiden det vil ta å saksbehandle

Hva som skal til for å avslutte et arbeidsforhold ved UiO.

Tema som bør avklares

Ressurser utover PhD-studentenes forberedelse og møtedeltakelse: 2 t administrasjon (innkalling, komiteinnhenting, oppsummering i etterkant), 5 (x2) forberedelse for sakkyndige, 3 t forberedelse for PhD-leder, 2 t møte for 4-6 personer. Noe reisetid for ekstern sakkyndig (4t). Samlet tilleggstid: 22 -31 t. For interne bør dette legges til eksisterende kvoter for veiledning, undervisning og administrasjon. Eksterne må lønnes.

Reiseutgifter for tilreisende sakkyndige og evt biveildere må også dekkes.

Bør vi ha én eller to sakkyndige?

Skal vi satse på kun Oslo-baserte deltakere?

Bør begge eller bare UiO-veileder medvirke?

Bør man legge opp til offentlig "minidisputas"/avhandlingsseminar eller lukket "alt-på-bordet"?

PhD-opplæringsdelen ved IAKH

PhD-utdanningen ved HF er normert til 3 år. Ett semester, som altså tilsvarer 30 studiepoeng, er satt av til en opplæringsdel. Disse 30 st.p. er fordelt på enkelte emner som er obligatoriske og en valgfri del. Fordelingen er lagt i HFs vedtak 8.mars 2013, <http://www.hf.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2013/sakspapirer/130308/v3-phdprogramplan-vedlegg2-utfyllende-bestemmelser.pdf>.

Obligatoriske

Felles startpakke HF		5p
Deltakelse på internasjonal konferanse med paper/foredrag/abstract min	4p	
Formidling		min 2p
IAKHs avhandlingsseminar		4p
Midtveisevaluering (obligatorisk fom 2013)	0	
Forskerkurs, obligatoriske		8-12p

Valgfrie

Forskerkurs		8-12p
Kurs i generelle ferdigheter/generiske kurs	0	

Om de enkelte tellende emner

Deltakelse på internasjonal konferanse med paper/foredrag/abstract forutsetter fremleggelse (poster, paper, foredrag). Kun deltakelse gir ikke poeng.

Formidling omfatter formidlingskurs, artikler, kronikker, foredrag, utstillinger o.l

IAKHs avhandlingsseminar arrangeres i forskergruppene. Deltakelse er obligatorisk de første 2 årene av studietiden. Poenguttelling forutsetter presentasjon av egen tekst min. 2 ganger og kommentering av andres tekst min. 2 ganger.

Det arrangeres ikke i øyeblikket obligatoriske kurs ved instituttet.

Valgfrie forskerkurs kan være ved nasjonale og internasjonale forskerskoler, andre institusjoner, en gangs arrangement eller etter forhåndsgodkjenning av spesialiserte masterkurs på andre fag.

Poengberegning

Der poenguttellingen ikke er fastlagt, for eksempel gjennom en etablert forskerskole eller opplegg ved UiO, skal tildeling av studiepoeng bygge på ECTS. 30 studiepoeng skal tilsvare et halvt års arbeid, dvs. 750-900 timer. Ett studiepoeng skal tilsvare 25-30 timers arbeid.

IAKHs avhandlingsseminar

Avhandlingsseminar gir uttelling på 4 st.p over 2,5 år, tilsvarende 100-120 timer. Dette omfatter:

Egne fremleggelser

Forberedelser til egne seminarer 1,5 x2 = 3t

Forberedelse av opposisjon 1,5 x 2= 3t

Forberedelse til andre seminarer

.....

Godkjenning av studiepoeng

Forskningsleder godkjenner studiepoeng evt i samråd med lederen for den aktuelle forskergruppen. Grunnlaget for godkjenning er utfylt skjema og kursbevis, attest på deltakelse eller konferanseprogram. Kandidaten må selv samle dokumentasjon og i god tid sende skjema og dokumentasjon til studieleder for godkjenning.

Overgangsordninger

Denne ordningen gjelder for alle PhD-kandidater som er opptatt på PhD-programmet f.o.m 2012. Eventuelle dispensasjoner på bakgrunn av allerede fullførte opplæringskurs søkes hos IAKHs PhD-leder

Råd for Forskerutdanning ved IAKH

HF har laget én linje for PhD-utdanning, men samtidig delegert vesentlig ansvar knyttet til veiledning, oppfølging av den enkelte kandidaten, faglig kurstilbud, avhandlingsseminar, poenggodkjenning og lignende til instituttene. De formelle rammene er gradvis kommet på plass, mens enkelttiltak – for eksempel avhandlingsseminarer, webside og opplegg til midtveisevaluering – er gradvis opprettet ved IAKH. De organisatoriske rammene for et de facto nytt studienivå på instituttet flyter fortsatt, og det er behov for bedre samordning, informasjonsflyt og praktiske avklaringer. Selv om ansvaret formelt ligger hos IS, ledergruppen og forskerlederen, er det altså behov for en forankring og operasjonalisering av PhD-utdanningen og oppfølgingen av postdoc'ene ved IAKH. Det bør derfor opprettes et råd for forskning ved IAKH.

Rådet ledes av IAKHs forskningsleder og møter ca to ganger i året.

Forskningskonsulenten forbereder saksfremlegg til møtene og fører referat.

Utvalgets medlemmer er forskningslederen, forskningskonsulenten og lederne av forskergruppene.

Rådet skal koordinere tiltak knyttet til PhD-utdanningen.

Rådet skal fungere som et samordningsforum, avklare spørsmål som dukker opp omkring driften av forskergruppene, organiseringen av PhD-programmet og lignende.

Rådet skal gjennomgå foregående semesters arbeid og situasjonen for stipendiatene i forkant av rapporteringen til HF.

Rådet skal gjennomgå og koordinere planer for påfølgende semester.

Rådet skal diskutere ressursbehov.